

Zadanie 7.4. Monitorowanie i ocena rozpoznawcza nowych gatunków i odmian dla poszerzenia asortymentu roślin sadowniczych

Kierownik zadania: **dr D. Kruczyńska**

Wykonawcy: mgr B. Bartosiewicz, mgr P. Bielicki, dr H. Bryk, mgr A. Głowacka, mgr G. Hodun, mgr B. Koziński, dr E. Rozpara, A. Rutkowska, dr K. Rutkowski, mgr J. Wójcik-Seliga, dr M. Sitarek, I. Bełc, R. Przyłuski, Z. Samol, A. Stań, I. Szaleniec, H. Wodzyńska, H. Wolniak, A. Zając

W 2012 roku zadanie było realizowane w ramach dwóch podzadań:

1. Ocena rozpoznawcza nowo pozyskanych odmian drzew owocowych i roślin jagodowych oraz określenie wymagań klimatyczno-glebowych dla kilku odmian żurawiny wielkoowocowej.

Zadanie to obejmowało 12 gatunków i realizowano je w 26 doświadczeniach polowych, zlokalizowanych w Sadzie Doświadczalnym w Dąbrowicach oraz Sadzie Pomologicznym w Skierniewicach. Łącznie oceniano 137 odmian: jabłoń - 13; grusza - 22 (w tym 15 podkładek); orzech włoski - 4; czereśnia - 29 (w tym 8 podkładek); śliwa - 17 (w tym 9 podkładek); wiśnia - 4 (w tym 1 podkładka); morela - 8 (w tym 3 podkładki); truskawka - 5; malina - 3; jeżyna - 6; borówka wysoka - 12; żurawina wielkoowocowa - 14. Nowe odmiany porównywano do odmian wzorcowych o zbliżonej porze dojrzewania owoców. W roku sprawozdawczym we wszystkich doświadczeniach przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne, niezbędne dla prawidłowego wzrostu i rozwoju roślin w tym: cięcie i formowanie, nawożenie, zabiegi uprawowe.

Mrozy zimowe miały wpływ na stan drzew i krzewów w doświadczeniach. Straty w drzewostanie dotyczyły orzecha włoskiego, u którego zamarło łącznie 5 drzew odmian: 'Koszycki', 'Seifersdorfer', 'Orzech S-2'. Całkowicie przemarzły krzewy jeżyny odmian 'Black Diamond' i 'Black Pearl'. Z uwagi na bardzo małą pokrywą śnieżną podmarzły korzenie klonów pigwy. W trakcie sezonu drzewa odmian gruszy rosnące na tych podkładkach rozwijały się gorzej w porównaniu z tymi na siewkach gruszy kaukaskiej. Objawiało się to słabszymi przyrostami jednorocznymi oraz drobniejszymi liśćmi, które miały także jaśniejszą barwę. W roku sprawozdawczym plonowaniem i jakością owoców wyróżniały się odmiany: B8A3-323 (jabłoń), 'Elektra' (grusza), 'Broadview' (orzech włoski), 'Avalon' (śliwa), 'Namare' (czereśnia), 'Aurora' (borówka wysoka), 'Saanich' (malina), 'Čaćanska Bestrna' (jeżyna).

W 2012 roku wiosną założono doświadczenia z oceną klonów i odmian jabłoni odpornych na choroby. Jesienią podjęto prace, których celem było zabezpieczenie roślin przed negatywnymi skutkami zimy. Na plantacjach roślin jagodowych zastosowano ściółki, a u drzew owocowych założono osłonki chroniące przed gryzoniami.

2. Monitorowanie programów hodowlanych roślin sadowniczych prowadzonych w różnych ośrodkach zagranicznych i pozyskiwanie nowych, interesujących odmian do rozmnażania i oceny.

W 2012 roku pozyskano 26 nowych genotypów, następujących gatunków roślin sadowniczych: jabłoń - 3; czereśnia - 7; śliwa - 4; morela - 2; truskawka - 3; malina - 3; jeżyna - 1; borówka wysoka - 3. Wybierając nowe odmiany do dalszych badań zwracano uwagę na podatność roślin na choroby i szkodniki oraz odporność na niesprzyjające warunki środowiska.